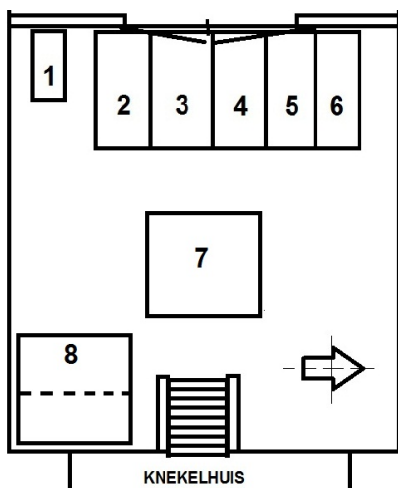
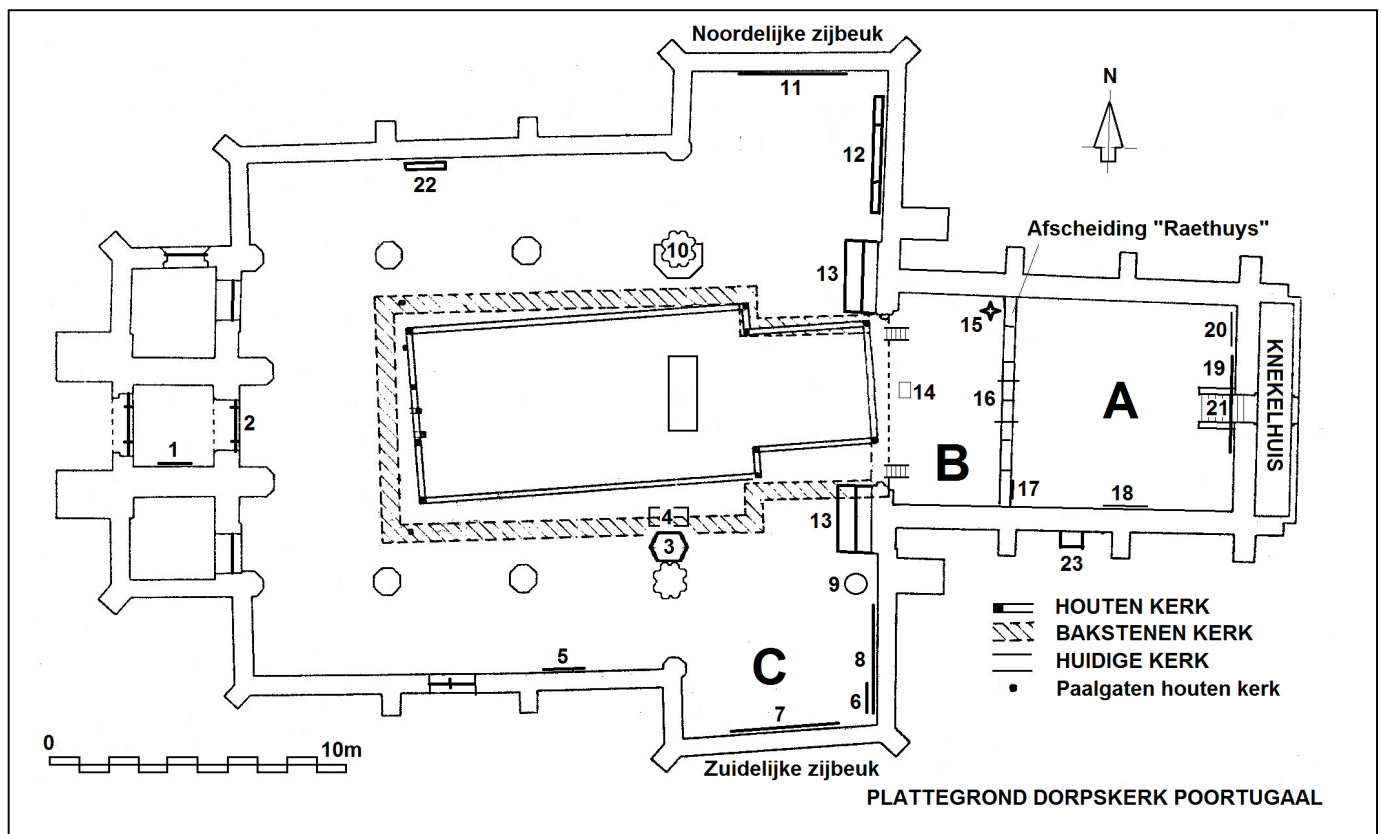

Grafzerken in de Dorpskerk van Poortugaal

De opschriften van de grafzerken en de verklaringen zijn omstreeks 1883 opgetekend door

Andries van der Poest Clement, in het Algemeen familieblad no 47.

Latere beschrijvingen voegen hier niets aan toe.

A. ZERKEN IN HET KOOR

1. Hier leyt begraven Trintgen Albrechtsd. de hvysvrouw van mester Iacob Matisen Spoor starf den 19 october anno 1615.

Deze steen lag voor de restauratie van 1923 buiten de kerk.
Afmeting: 66 x 93

2. Hier leyt begraven Tuenis Tuenisse van Es sterf den 24 April 1619 .

Twee wapens onder een helm; uitgehakt, vermoedelijk drie vogels, geplaatst 2-1, II (in ruit) een dubbelkoppige adelaar. Helmtken een pelikaan, die zich in de borst pikt.
Afmeting: 72 x 178

3. Hier leyt begraven Maretien Claes Cooyers de huisvrouw van Bastiaen Hendricksen Droogendyk was out 63 jarenen 38 weeken ende eenen dagh sy sterff op den 2 Februarij anno 1652

Vermeld in Geslacht van Driel als dochter van Claes Jansz. Cooyen en Magdalena Ariensdr.; Ze trouwt in 1610 als jongedochter van Hoogvliet de bruidegom als weduwnaar van Aelken Jacobs, wonende te Hoogvliet
Afmeting: 67 x 197

4. Hier leyt begraven Reijnout Seegerse Donteclock predikant van Poortugael starf den 19en December Anno 1626.

Een merk

Ds. Donteclock is in 1619 beroepen van Hellevoetsluis.

In de kerk van Nieuwhelvoet ligt een grafsteen met het volgende opschrift:

Hier leit begraven Barbera Jansd. in hae ... levende wesende de huisvrouw van Reijnou. Segers Verham ...

A = Dontecloc predikant in Nieuw Hellevoet is in den Heer gestorven op den 3en February Ao. 1616 out sijnde 25 jaren. (Ons Voorgeslacht 1955 bladz. 132).

A = betekent alias, d.w.z. ook genaamd.

Afmeting: 116 x 200

In hetzelfde graf:

In randschrift: **Hier leyt begraven Heer Jacob Woutersz. capellaen van dese kerck starf AD. XVc ende XIX op die paesdach den XXIII dach in April bid voer die ziel om Gods wille.**

In het midden van dezelfde steen Een miskelk met hostie.

Jacob Woutersz. was benoemd als pastoor in 1501/2. In 1511 wordt hij genoemd in memorie 36 (Kerkelijk archief).

5. Van deze steen zijn de letters geheel en de wapens gedeeltelijk afgehakt. Volgens de opgave van der Poest Clement en Bloys van Treslong Prins stond op deze steen:

5. Hier leydt begraven Gerrit Bastiaensz. van der Wael en is ghestorven op den 22en Meii 1652 oudt sijnde 43 jare ende hier leydt begraven Gerrit Sebastiaensz. van de Wael en is ghestorven op den 14 Junius 1657 oudt synde 6 jaren. Hier leydt begraven Neeltgen Bastiaensz. Van der Wael en is ghestorven op den 3en September 1657 oudt synde 21 jaren.

Twee wapens onder een helm:

I een hertekop, aanzien gesteld,

II drie ketelhaken.

Helmtken: een antieke vlucht.

Afmeting: 141 x 200

6. Schepmanni sepulcrum.

Dr. Theodorus Schepman, dokter in Rotterdam, was eigenaar van het kasteel Valckesteijn.

Hij werd 11-10-1790 begraven, zijn weduwe Josijne van Heijninge 25-5-1792 en hun zoon Teunis in 1813, alles in de helft van de grafkelder voorheen van Jhr. Cornelis Alardus Oem.

Afmeting: 103 x 220

7. Deksteen van de grafkelder.

“Dit is de begraafplaats van de nakomelingen van Doen Beiensz en van van Driel”

1774

Bij de restauratie van 1975 is de grafkelder geopend en zijn de restanten van de kisten en beenderen verwijderd. De koperen grafplaten zijn bewaard gebleven en hangen in de consistorie van de kerk.

Afmeting: 113 X 153, resp. 118 x 153

8. Deksteen in twee delen van de grafkelder.

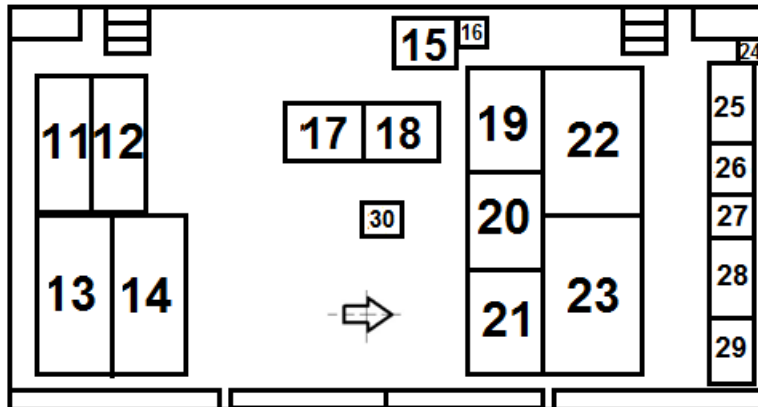
“En van Pieter Tyken 1784

VERGROOT”

afmeting: 118 x 185, resp. 118 x 185

De grafkelder is van uit de kerk afgesloten. Een dichtgemetselde toegang, afgedekt met een granieten steen ligt aan de Noordzijde van de kerk

B. ZERKEN VOOR HET KOORHEK

11. Hier leijt begraven Mr. Pieter Cornelisz. Vermaet dickgraef van Albrantswaert sterf den 24en Maert anno 1601.

Hier leydt begraven Cornelis Pietersz. Vermaet in sijn leeven gheweest dyckgraef van de Albrantswaert sterf den 1gen April anno 1649 oudt weesende onttrent 75 jaaren

Een wapen, zoals gevoerd door Mr. Pieter Cornelisz. Vermaet is niet afgebeeld. Het kan worden omschreven als volgt: Gedeeld: I in zwart een gouden dwarsbalk. II in goud drie (afgewende) zwarte adelaars. Helmteken een dubbele zwarte adelaar. dekkleden goud en zwart.

Zie gemeentearchief Schiedam. Losse charters No.184 en 185; Ons Voorgeslacht 1961, bladz. 27; De Ned. Leeuw 1962, kol. 40. Vermeld in Gesl. als vader en zoon. Mr. Pieter was gehuwd met Maritge Cornelisdr., Cornelis trouwde 1° op 11-5-1603 met Janneke Pietersdr., jongedochter van Hoogvliet; 2° op 14-4-1605 met Arjaentgen Aerts van Driel.

Zij is begraven 10-10-1652 (Rekeningen van de kerk) Voor haar ouders, zie stenen 19 en 20.

Afmeting: 73 x 152

12. Hier leit begraven Wouter Wouterszoon cappellaen van deeser kercke was hij sterf anno MV cL III den listen doch van December bidt voer die ziel.

Een miskerk met hostie.

Afmeting: 72 x 143

13. Hier leijt begraven Heiindrick Dircxz. van Driel sterft den XIXen Augustus anno XVIc XXXIII out wesende LXXXI jaren VII maenden XXII dagen.

In Godt myn troost.

In randschrift: **Hier leet begraven Bastiaen Dirksz. van Driel in zijn leven schout van Hoogvliet en hoogheemraedt van 't Gemeenelant van Poortugael stierf den 14en Maert ao. 1668 oudt synde 60 jaren.**

Wapen uitgekapt; vermoedelijk een dubbelkoppige adelaar. Helmteken een uitkomende adelaarskop tussen een vlucht.

Voor haar ouders, zie stenen 19 en 20

Heijndrik en Bastiaan zijn zoons van Dirc Dirksz. Van Driel en Adriana Bastiaansdr., die getrouwd zijn op 20-5-1592. Zij als jonge dochter van Strijen. Heijndrick trouwde met Neeltje Leendertsdr. Welhoek.

Bastiaan Dirksz. Van Driel is gedoopt op 13-3-1607. Hij trouwt:

1° –10-1635 met Pleuntje Ariensdr., weduwe van Arij Kijer te Hoogvliet

2°: 2-7-1645 met Geetie Leendertsdr. Welhoek (zuster van Neeltje).

Afmeting: 97 x 200

14. Hier leijdt begraven Leygje Bastjaens Spruit, de huysvrouw van Ian Staese van Gelder ende is ghestorven op den 31en Julius in het jaer ons Heeren 1655 oudt weesende 44 jaaren ende 7 maenden.

Twee wapens uitgehakt. Nog te onderscheiden is: I. ossekop met horens, aanzien gesteld; II vermoedelijk 3 ketelhaken.

Trouwt op 5-4-1637: Leygje B. S. als jongedochter van Poortugaal, Jan v. G. als jongeman van Rhoon. Hij was van beroep timmerman blijkens posten in de rekeningen van de kerk.
Afmeting: 72 x 200

**15. Hoogewerf is in de
Isty 1640 Mar.
15 February
Sterft den
Hoogewerf**

Deze steen (de rechterhelft) heeft oorspronkelijk in de trap naar het knekelhuis gelegen.
Afmeting: driehoekig restant: 55 x 55

16. Een merk met de letters V, M en B

Afmeting: 27 x 29

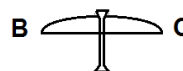

17. Mertge Burgerts sterf den 16 JUNI Ao. 1607

Deze steen lag voor de restauratie onder de houten vloer
Afmeting: 35 x 70

18. Enige letters (DB), het jaartal 1621 en een merk, vergezeld van B en C

Afmeting: 35 x 70

**19. Hier leit begraven Aert Henricxz. van Driel in zijn leven dyckgraf en schout van Poortegael
ontrent 44 jaaren. Hij sterf den XII July Ao. 1596.**

Twee wapens, verbonden door een 'liefdeskoord' {gedeeltelijk uitgehakt} : I: dubbele adelaar, II (in ruit): een omgewende klimmende vos.

Vermeld in Gesl.. Zie ook steen 20

Afmeting: 57 x 105

**20. Hier leyt begraven Geertke Ariens de huisvrouw van Aert Henricks. Sij stierf den XXV
December Ao.1598.**

Twee wapens, verbonden door een liefdeskoord, I: dubbele adelaar, II (in ruit) een omgewende klimmende vos.

Zij is vermeld als dochter van Adriaen Beyensz. (abusievelijk genoemd van Driel) en als gehuwd met Aert Hendriksz. Van Driel. Evenals op de stenen 19 en 35 is de vos is het juiste wapen van Doen Beyenszoon

Afmeting: 57 x 105

**21. Anno XVc ende VIII den XlIle dach in September starf meester Willem Huige pastor van. en
bit voor sijn siel.**

In het midden een miskelk met hostie.

Hij was pastoor van Rhoon en verklaarde in zijn testament dat hii begeerde te worden begraven in zijn vaders graf voor het St . Anthonis altaar in de kerk van Poortugaal. Daarbij stichtte hij een mis in de kerk van Poortugaal en één in die van Rhoon, beide gevestigd op land, gelegen onder Poortugaal; de pastoor van Poortugaal kreeg zijn besten tabbert. (Register der memorielanden van Poortugaal, No.86) .Uit een en ander valt op te maken dat hij afkomstig was uit Poortugaal. Omdat de plaats van de steen voor de restauratie bekend is -bijna in het midden van het zuiderdwarspand -wordt daarmee tevens de plaats van het St. Anthonisaltaar bepaald: tegen de oostmuur van het zuiderdwarspand.

Afmeting: 57 x 106

**22. Hier leit begraven Lambrecht Verstoup Jansz. ende sterf int jaer ons Heeren MCCCCC ende III
den thienden dach Martij. Bidt voer de ziele.**

Een Jeruzalemsveer, vergezeld van heraldisch links twee wapens, rechts boven een wapen, allen uitgekap. Onder het laatste een St. Catharinarad, waarvan de onderste velg is verdwenen, rustend op de punt van een dolk. Tussen de wapens een palmtak.

Lambert Verstoup wordt in 1549 genoemd als schout van Albrandswaard (Archief Hoge Heerlijkheid Albrandswaard, Gem. Archief Rotterdam). In de 16e eeuw werd het mode om een pelgrimstocht naar het Heilige land te maken, vrijwillig of als boetedoening. Als teken, dat die tocht was volbracht, voerden de z.g. Jeruzalemridders in hun wapen o.a. een palmtak, een z.g. Jeruzalemsveer, en indien Constantinopel was bezocht, het gebroken St. Catharinarad. (De H. Catharina werd eerst geradbraakt en daarna onthoofd).

J. C. Steenkamp, Ned. Arch. v. Gen. en Heraldiek 1946).

Afmeting: 79 x 113

23. Hier leyt begrave Antoenis Jansz. Houwer ende hij sterf den 18en Juljus int jaer MVI^c vier.

Wapen een visbun; helmteken de bun tussen een vlucht.

Afmeting: 79 x 113

24. Alleen de letters M, E en C met een merk λ

Afmeting: 25 x 25

25. Hier leijt begraven Machiel. Hij sterf 1542.

In het midden een vierpas met merk.

Afmeting: 43 x 80

26. Hier leydt begraven Roes Claesen in Poortugael is ghestorven den 12en Mey anno.

Een hooivork.

Het jaartal moet hebben gestaan op een bijbehorende steen, die nu verdwenen is.

Op de tekening, indertijd gemaakt door dhr . v. d. Poest Clement staat: 1604.

Afmeting: 57 x 27

27. Hier leit begraven Arien Claesz. Coyer sterf den 2 Augusti 1634.

(Bijna geheel afgeschilferd). Hij is gedoopt 7-~1591 als zoon van

Claes Jansz. Coijer en Magdalena Adriaans en trouwt 12-6-1622 als i.m. met Pleuntje Ariens, j.d., beiden van Hoogvliet.

Afmeting: 58 x 38

28. Hier leet begraven Soete Foye van Delfthaeven ende Maereken haer dochter sterf anno XVc XL.

Een merk.

Leden van het geslacht Foije waren in het bezit van een taanhuis in Delfshaven.

Afmeting: 58 x 85

29. Hier leyt begrave Coeman Geert Heyndr, van Poortegaelle met zijn dochter

Een merk

Coeman Gerrit Heijndriksz. Komt voor in het kohier van de tiende penning in Poortugaal van het jaar 1542.

Deze steen vertoont grote gelijkenis met no. 28, zowel wat betreft de afmetingen, het midden 16^e-eeuwse lettertype en het opschrift.

Het lijkt dat Coeman Gerrit Heijndriksz de man was van Soete Fojje.

Afmeting: 56 x 88

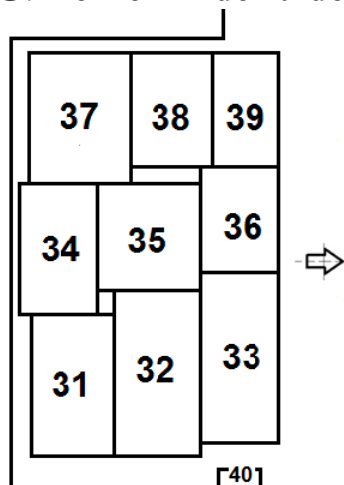
30. Alleen de volgende letters:

ABCDEFGHI

AABCDEF

Afmeting 35 x 35

C. Zerken in de zuidelijke dwarsbeuk

31. Hier leydt begraven Basteijaan Pietersz. Spruit ende hij is ghestorven op den 27en April int jaar ons Heeren 1627, oudt weesende 56 jooren. Hier leydt begraven Neeltien Jans de huisvrouw van Basteyaen Pietersz. Spruit ende sij is ghestorven op den 6en November in het joer ons Heeren 1648, oudt wesende ontrent 66 jaaren.

Op het uitgehakte wapen zijn nog vaag te onderscheiden drie ketelhaken.

Bastiaan P. Spruit trouwt

1e. 26-8-1599 met Maritge Jansd.

2e. 1-4-1604 met Liisbet Pleunen.

3e. eerste bod, 14-12-1603 met Neeltgen Jansd. Koomans.

Afmeting: 74 x 158

32. Hier leyt begraven Trintehe Basteiaense Droegendijck d'huysvrouw van Jacob Leendertse van der Laen dyckgraef van Lange ende Backersoort sterft den 23en Maert ao. 1669 oudt 47 jaer en 8 daegen.

Hier leit begraven Jakob Leendertsz. van der Laan in zijn leven geweest Dykgraaf van Lange- ende Bakkersoort is gestorven den 14 Maert in het jaer onzes Heeren 1681 Oud zijnde 64 jaren en 9 maanden.

Wapens uitgehakt

Voor de ouders van T. B. Droegendijck, zie steen 32. J. L. van der Laan, ook wel genaamd Welhoek, is gedoopt 16-10-1616 als zoon van Leendert Pieters Welhoek (begraven 20-4-1674) en Hilletie

Huige, getrouwd 7-6-1615. Hij is vermeld in de Geslachtsboom van Doen Beijensz. van Driel, uitgave van het Algemeen Rijksarchief, zie ook Ons Voorgeslacht 1958, blz. 113

Afmeting: 70 x 200

33. Hier leyt begraven Jan Joosten Visscher sterff den XXIX Augustus anno XYlc LXXIX out wesende LXVIII jaren VI maanden en XXVII dagen en hier leydt begraven Aegtje Pjeters de huysvrouw van Jan Joosten de Visscher sterff den IXen Mejj XVlc LXXXII out wesende LXXIII jaren ende XI maenden (zie afbeelding 9) .

J. J. Visscher is zoon van Joost Ariens V. en Arjaentje Heijndrix,

die in 1611 trouwen. Zelf trouwt hij als longeman. van Hoogvliet, 1e: 2-7-1632 met Trijntje Jans, 2e: 1635 met Aegie Pieters jongedochter van Poortugaal.

Afmeting: 104 x 205

34. Hier leydt begraven Willem Heijndericksz. Hoogeworf in syn leven gheweest schout van Poortegael omtrent 44 jaaren ende is ghestorven op de 15en Mey int jaar ons Heere 1658 oudt synde 79 jaaren ende 4 maanden.

Twee wapens onder een 'helm: I drie ketelhaken,

II (in ovaal) een dubbelkoppige adelaar.

Helmtteken een vlucht, waartussen een ketelhaak (zie afbeelding 4).

De kleuren van het wapen zijn vermoedelijk in goud drie rode ketelhaken, volgens een opgave in Ned. Patriciaat 1930, blz. 78; een bron wordt daarbij echter niet vermeld.

Beiden worden vermeld in Gesl.

W. H. Hoogwerf trouwt 13-9-1605 als jongeman van Barendrecht met Neeltie Aarts van Driel, weduwe van Jan Doensz. Zie steen 14. Neeltie A. van Drie! is op 9-8-1653 begraven (Kerkelijk archief, rekeningen van begraven).

Voor haar ouders, zie de stenen 19 en 20.

Afmeting: 115 x 200

35. In een randschrift: Hier leyt begraven Doen Willemsz. sterf op ten 21 Junijus anno 1575 ende Maertgen Maertens-dochter syn huysvrouw sterf op ten 5 februarius anno 1601.

Op het midden van de steen: **Hier leit begraven Jan Doenz., starf den 3en September 1604.**

Gevleugelde kop met ring in de mond, door de ring een koord waaraan twee wapens: .

I een zittende vos met een vogel in zijn bek,

II (in ruit) een handboei of stijgbeugel. (Deze zerk is afgebeeld in "Ons Voorgeslacht" 1963, blz. 1071.

Doen Willemsz had. een zoon Jan Doensz. Beiden zijn in die bron onjuist vermeld met de geslachtsnaam van Driel, en onjuist met het wapen de dubbele adelaar. Het wapen met de vos is het juiste en komt in meerdere bronnen voor.

Jan Doensz. doet huwelijksaangifte op 7-9-1597 met Neeltie Aartsd. van Driel:
zij, is dochter van Aart Hendriksz. van Driel en Geertruid Adraans,
zie stenen 19 en 20.
Afmeting: 90 x 183

36. Hier leet begraven Heer Cornelis Cornelisz. die sterf int jaer ons Heeren XVe ende XXVII de tweetedach in Julius. Bidt voer die ziele.

In het midden een miskelk met hostie, op de hoeken de vier Evangelietekens: leeuw, mens, os, en adelaar (Openbaring 4 : 7).
In 1525/6 was hij verbonden aan het altaar van het H. Kruis en de H. Johannes.
Afmeting: 106 x 198

37. Hier leyt begraven den E. Nicolaes Bastiaensz. Spruit in syne leeven schout tot Poortegael sterf den 21 en September ao. 1612 ende Magdalena Claes van Driel zijn huysvrouw sterff den 10en September ao. 1626 ende Haesken Claesdr. sterf den 30 November 1611.

Twee wapens onder een helm: het eerste gedeeld, I. op een geruit veld een dwarsbalk, II. een gebladerde boom op grond; het tweede (in ruit) een dubbele adelaar. Helmtaken een vlucht.
Klaes B. Spruit doet huwelijksaangifte 16 - 4 - 1602 met C. van Driel, jongedochter van Mijnsherenland. Zij huwt voor de tweede keer op 27-9-1613 met Herman Leendertse Roobol, weduwnaar, geboren te Rhoon.
Afmeting: 144 x 260

**38. Hier leyt begraven Willem Jansen de Raet out 48 jaren sterff den 8 November ano. 1632 ende syn huisvrouw Grietien Jacobs van Alffen out 65 jaren sterff den 19 October ano. 1652.
Ende hier leit begrave Aeggie Willems de Raad oudt 81 vare eene maent 6 dage sterft den 20 February 1709.**

Twee wapens onder een helm, I een St. Andrieskruis, vergezeld van 4 vogels met poten, II in ovaal een zespuntige ster. Helmtaken een vlucht.

De kleuren zijn: in goud een verkort schuinkruis van rood, vergezeld van 4 merels van zwart, rood gebekt en gepoot. Bron: "De Navorscher 1879 blz. 220.. Alg. Ned. Fom. blad 1887 blz. 180, Wapenboek der stad Haarlem".
W. J. de Raadt vermeld in Gesl., is zoon van Jan Pietersz. de Raadt, overl. Rhoon 24-1-1624 en van Neeltie Willems, overl. Rhoon 7 1645, oud 85 jaar.
Grietje J. v. Alffen is vermoedelijk afkomstig van Abtswoude bij Delft. Zij bezat land aldaar. (Verzameling Noorthey no.13 A.R.A.). Aagje is een dochter van eerstgenoemd echtpaar.
Afmeting: 85 x 200

**39. Hier leydt begraven Pieter Bastiaensz. Spruit ende is ghestorven op den 23en Januarius int het jaer ons Heeren 1655 oudt weesende 53 jaaren ende 3 maende.
Noch leit hier begraven Klaes Bastiaensz. Spruit ende is gestorven op den 17en Meij in het jaer ons Heeren 1657 oud wesende ontirent 37 jaaren.**

Wapen: drie ketelhaken
Pieter is gedoopt 4 -7 -1602, zoon van Bastiaan Pietersz. Spruit en vermoedelijk Lijs Pleunen; Klaas is zijn halfbroeder en gedoopt 6 -6 -1621, zoon van Neeltie Jansz. Zie steen 31.
Afmeting: 73 x 200

40. Het opschrift is onleesbaar maar vertoont overeenkomst met steen 25

Afmeting: 80 x 40